

NOU 2012: 15. Politikk for likestilling. Høringsuttalelse fra KIK - Grensesetting og selvforsvar

Vi er invitert til å komme med synspunkter på NOU 2012: 15. Politikk for likestilling. Synspunktene i denne høringen knytter seg til teksten og forslagene i kapittel 14: «Trakassering og vold» og kapittel 16: "Innsatsområder". Synspunktene i denne høringsuttalelsen forholder seg til forebygging av seksuell trakassering, seksualisert vold og voldtekt utført av kjent og ukjent overgriper eller utøver.

Kort om KIK

KIK har over tyve års erfaring i å holde kurs i selvforsvar for kvinner. Våre kurs inneholder teori om mekanismer innen seksualisert vold i tillegg til teknisk trening som har til hensikt å gi fysisk mestring. KIK har spesialisert seg på kurs for spesielt sårbare og utsatte grupper, og holder også kurs i kjønns-sammensatte grupper for enkelte grupper.

Kommentarer fra KIK:

Det foreslås i kap. 16.5.2 Program for forebygging av seksuell trakassering, et program for forebygging som deler programmet i en elevdel og en lærerdel. Dette er en god inndeling som er nødvendig sett i KIK sitt perspektiv.

Imidlertid mener vi at det bør beskrives mer tydelig at det i denne type forebyggende arbeid er viktig å jobbe både med kjønn og seksualitet hver for seg, og med sammenhengene mellom disse. Med dette mener KIK at det bør legges eksplisitt vekt på å undervise gutter med tanke på forebygging, og på sammenhenger mellom rollen som utsatt og som utøver av seksualisert vold.

Det fremheves også at en programsatsing mot seksuell trakassering bør være flerdimensjonal utover kjønnsdimensjonen. Dette er KIK enige i. Seksuelle minoriteter nevnes også her, og vi savner derfor noe mer spesifikt om hvilke tiltak som kan treffe denne sårbare gruppen (homohets, hatvold, og drap). Utvalget argumenterer godt for sitt forslag om at forebygging av seksuell trakassering gjøres best i skolesektoren (ungdoms- og videregående skoletrinn). Men i denne aldersgruppen er det færre som har etablert en klar seksuell orientering. Gruppen seksuelle minoriteter trenger tiltak i flere alderssegmenter.

Dette eksempelet viser også svakheten ved hovedtiltaket vedrørende forebygging av seksuell trakassering. KIK mener at det er flere grupper sårbare for seksuell trakassering som ikke fanges opp av den programsatsing som

foreslås iverksatt i skolen. For eksempel folk som har blitt bevegelseshemmet som voksen. Dette er en sårbar gruppe som vi har erfart opplever seksuell trakassering som et problem, da særlig fra fremmede. Et annet eksempel er den gruppen i befolkningen som har opplevd seksuell trakassering eller voldtekt i voksen alder. For disse har vi erfart at det er av stor betydning å sette inn tiltak for å forebygge at nye overgrep skjer. KIK mener derfor at det er viktig at det satses på forebyggende tiltak for ulike alderssegment i like stor grad som for barn og ungdom i skolealder.

Når det gjelder innholdet i forebyggingsarbeidet, så savner vi også et mestringsperspektiv som handler om å arbeide fysisk med grensesetting. KIK jobber eksplisitt med å gjennom kroppen lære om teoretiske, kognitive og fysiske grenser, og har sett en (erfarings basert) effekt av denne måten å få ny kunnskap og mestring på. Vi refererer her til prosjektet "Dronning i eget liv" (Kap. 14, boks 14.13) og de erfaringer som ble gjort her over tid.

På denne bakgrunn foreslår KIK et tiltak som tar hensyn til de grupper vi mener ikke ivaretas i det foreslåtte tiltaket i kap. 16.5.2:

KIK anbefaler at det igangsettes en egen programsatsing for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering. Målgruppen for satsningen vil være ulike grupper av voksne/eldre som ikke fanges opp av programsatsingen rettet mot skolen.

Det foreslås at satsingen forankres i et direktorat for likestilling. For tiltaket må det settes av egne midler til lokalt og frivillighetsbaserte (organisasjoner, NGO'er og grupper som jobber med spesielt utsatte personer) tiltak, prosjekter og opplæring/kurs.